

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГЕОГРАФІЇ

Освітня програма **Середня освіта (Географія)**

Спеціальність **014 Середня освіта (Географія)**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

2. Анотація до курсу	
<p>Методика викладання географії як педагогічна наука розробляє зміст кожного компонента методичної системи, умови його реалізації з урахуванням специфіки курсу географії та вікових особливостей учнів, вивчає взаємозв'язки між компонентами і розробляє найефективнішу технологію управління процесом навчання, спрямовану на навчання, розвиток і виховання особливості кожного учня</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Формування у майбутніх спеціалістів теоретичних знань з основ методики викладання географії, які стосуються змісту шкільної географії методів і засобів їх навчання, методики вивчення окремих курсів географії та позакласної роботи з оволодінням методичних умінь. Формування практичних навиків, пов'язаних з вмінням працювати із засобами навчання та оволодівати основними методами і прийомами навчання географії, а також вмінням вибрати їх відповідно до теми і мети уроку.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, у процесі виявлення та оцінки педагогічних проблеми, вироблення рішень щодо їх усунення.</p> <p>Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій у педагогічній діяльності.</p> <p>Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, до самостійного вивчення нових методів дослідження, до зміни наукового та науково-педагогічного профілю професійної діяльності, провадження дослідницької та інноваційної діяльності, здатність генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання освітніх та наукових проблем.</p> <p>Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення, використовувати теоретичні знання, генерувати нові ідеї (креативність) для розв'язання професійно-педагогічних проблем.</p> <p>Здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання педагогічних проблем і ситуацій, ефективного розв'язання освітніх проблем нестандартними способами.</p> <p>Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети) для картографування природних, суспільних явищ і процесів та педагогічних досліджень.</p> <p>Здатність до організації навчально-виховного процесу в основній і старшій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.</p> <p>Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань, що вивчаються у курсах географії основної і старшої школи.</p> <p>Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, уміння, установки, стратегії і тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з школярами, батьками, колегами.</p>	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу 360 год	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	60

семінарські заняття / практичні / лабораторні		60				
самостійна робота		240				
Ознаки курсу						
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий		
5-6	014 Середня освіта (Географія)	третій		нормативна		
Тематика курсу						
Тема, план		Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцін ки	Термін виконанн я
<p>Тема 1. Предмет дослідження методики навчання географії. Методологія педагогічного дослідження. Технологія і процедура технологічного дослідження.</p> <p>Предмет дослідження методики навчання географії. Зв'язок методики викладання географії з іншими науками. Структура методики викладання географії. Методи науково-педагогічних досліджень у шкільній географії. Системно-структурний підхід. Вивчення сучасного педагогічного досвіду. Вимоги суспільства до підготовки вчителя географії. Становлення і розвиток шкільної географічної освіти в Україні</p>		Лекція, практичне заняття	[3,4,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	1	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 2. Методи теоретичного та експериментально-емпіричного рівня. Історія розвитку шкільної географії в Україні. Сучасна шкільна географія в зарубіжних країнах</p> <p>Методи експериментально-емпіричного рівня. Метод анкетування, вивчення шкільної документації. Історія розвитку шкільної географії та методики її викладання. Історія розвитку шкільної географії в Україні. Сучасна шкільна географія в зарубіжних країнах. Її місце в структурі шкільних курсів. Навчальні програми-централізовані, регіональні, локальні. Педагогічний експеримент. Академік Степан Рудницький – фундатор української географії. Своєрідність методики викладання географії в різних країнах.</p>		Лекція, практичне заняття	[4,5,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	1	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 3. Закони навчального процесу. Закономірності навчального процесу, та їх класифікація</p> <p>Закономірності навчального процесу, та їх класифікація. Поняття про принципи навчання. Принципи навчання.</p>		Лекція, практичне заняття	[4,5,19]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	1	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 4. Характеристика окремих принципів навчання</p> <p>Принципи навчання географії. Поняття про принципи навчання. Характеристика окремих принципів навчання. Методика використання</p>		Лекція, практичне заняття	[3,4,5,9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом

принципів навчання.					
<p>Тема 5. Поняття про засоби навчання географії, їх оптимальне поєднання. Класифікація засобів навчання географії, як різних видів джерел знань.</p> <p>Поняття про засоби навчання. Класифікація засобів навчання географії. Особливості використання окремих засобів навчання на уроках географії. Провідні засоби навчання; підпорядковані засоби навчання; наочні засоби навчання. Структура засобів навчання. Методика використання засобів навчання.</p>	Лекція, практичне заняття	[3,4,5,13]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 6. Поняття про методи навчання, як дидактичну категорію, та їх класифікація..</p> <p>Поняття про методи навчання як дидактичну категорію та їх класифікація. Характеристика методів навчання на основі зовнішніх форм їх прояву (аналіз методів за джерелами формування знань): А) група словесних методів; Б) група наочних методів; В) група практичних методів. Використання методів навчання</p>	Лекція, практичне заняття	[4,5,8,19]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 7. Характеристика методів навчання. Вибір методів навчання..</p> <p>Характеристика методів навчання на основі внутрішнього логічного шляху засвоєння знань учнями. Вибір методів навчання. Вимоги до уроку як основної форми навчально-виховного процесу. Складання календарного плану роботи. Складання календарно-тематичних планів роботи вчителя. Вибір методів навчання. Опрацювати програму 6-8 класу для середньої загальноосвітньої школи.</p>	Лекція, практичне заняття	[3,4,5,8,12]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 8. Місце і роль уроку в навчальному процесі. Критерії оцінки ефективності уроку. Вимоги до уроку географії.</p> <p>Критерії оцінки ефективності уроку. Вимоги до уроку географії.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,3,20]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 9. Підготовка вчителя до уроку та його планування. Складання календарного та календарно-тематичних планів роботи вчителя.</p> <p>Опрацювати програму 9-10 класу для середньої загальноосвітньої школи. Підготовка вчителя до уроку та його планування. Методичні рекомендації щодо використання окремих структурних компонентів уроку географії</p>	Лекція, практичне заняття	[3,13,21,22]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 10. Типи уроків географії і їх структура.</p> <p>Типи уроків з географії. Їх</p>	Лекція, практичне заняття	[3,4,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися	3	До наступного заняття за розкладом

класифікація, структура та особливості. Урок географії в середній школі.			до практичного заняття		
Тема 11. Методи навчання на уроках географії. Формування і розвиток пізнавальних інтересів учнів на уроках. Формування і розвиток пізнавальних інтересів учнів на уроках географії. Методичні розробки окремих елементів уроків.	Лекція, практичне заняття	[4,7,14]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
Тема 12. Проблемний виклад знань на уроках географії. Інноваційні підходи у процесі вивчення географії Проблемний виклад знань на уроках географії. Інноваційні підходи у процесі вивчення географії.	Лекція, практичне заняття	[8,10,19]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
Тема 13. Методичні рекомендації щодо використання окремих структурних компонентів уроку географії. Інші форми навчання географії. Методичні рекомендації щодо використання окремих структурних компонентів уроку географії. Інші форми навчання географії.	Лекція, практичне заняття	[4,9,11]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
Тема 14. Склад навчально-методичного комплексу з географії. Робота з підручником на уроці. Методика роботи зі складовими навчально-методичного комплексу. Склад навчально-методичного комплексу з географії. Робота з підручником. Робота з картографічними посібниками. Методичні розробки уроків з використанням нових підходів.	Лекція, практичне заняття	[4,11,10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
Тема 15. Методика роботи зі складовими навчально-методичного комплексу: використання робочих зошитів з географії; робота з хрестоматійними та іншими посібниками; робота зі словниками-довідниками, дидактичним матеріалом. Методика роботи зі складовими навчально-методичного комплексу. Використання робочих зошитів з географії. Робота з хрестоматіями, географічними словниками-довідниками та дидактичними матеріалами. Методичні посібники для вчителів. Використання підручника на уроках географії.	Лекція, практичне заняття	[4,5,16,18,20]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
Тема 16. Підготовка вчителя до уроку. Методичні посібники для вчителів Підготовка вчителя до уроку. Методичні посібники для вчителів.	Лекція, практичне заняття	[18,22]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
Тема 17. Основні напрями	Лекція,	[6,12,13,18]	Опрацювати	1	До

<p>позакласної та позашкільної роботи з географії. Навчальне і виховне значення форм позакласного навчання з географії. Виховання патріотизму і національної свідомості на уроках географії, екологічне виховання.</p> <p>Екскурсія — як форма організації роботи. Екскурсії з фізичної географії. Екскурсії з економічної географії. Цілі та методи позакласної роботи. Форми позакласної роботи. Основні напрями позакласної та позашкільної роботи з географії. Екскурсія-складова навчально-виховного процесу Позакласна робота в школі.</p>	практичне заняття		лекційний матеріал, пройти тестування до попередніх тем		наступного заняття за розкладом
<p>Тема 18. Топоніміка у вивченні географії. Комп'ютерне навчання географії.</p> <p>Топоніміка у вивченні географії. Комп'ютерне навчання географії. Використання інформаційних технологій на уроках географії.</p>	Лекція, практичне заняття	[2,11,18]	Підготовка до контрольної роботи	1	До підсумкового заняття
<p>Тема 19. Мета і завдання шкільної географічної освіти. Структура і зміст навчальної програми.</p> <p>Мета і завдання шкільної географічної освіти. Структура і зміст навчальної програми. Структура шкільної програми.</p>	Лекція, практичне заняття	[9,21]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 20. Нові технології навчання географії</p> <p>Нові технології навчання географії. Інформаційні технології та метод проектів.</p>	Лекція, практичне заняття	[2,3,20]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 21. Початковий курс географії в 6 класі як основа системи природничо-географічної освіти.</p> <p>Початковий курс географії в 6 класі як основа системи природничо-географічної освіти. Самостійна робота на уроках географії у 6-му класі.</p>	Лекція, практичне заняття	[8,12,21]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	1	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 22. Методика вивчення окремих розділів і тем. Методи і форми активізації навчальної діяльності в курсі вивчення географії 6-го класу.</p> <p>Методика вивчення окремих розділів і тем. Методи і форми активізації навчальної діяльності в курсі вивчення географії 6-го класу. Використання уявних подорожей на уроках географії 6-го класу.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,3,5,17]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	2	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 23. Методика вивчення курсу «Географія материків і океанів» 7 клас. Значення курсу в системі шкільної географічної освіти, логічний зв'язок з попередніми і наступними курсами.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,8,10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до	3	До наступного заняття за розкладом

<p>Методика вивчення курсу «Географія материків і океанів» 7 клас. Значення курсу в системі шкільної географічної освіти, логічний зв'язок з попередніми і наступними курсами. Атлас – невід'ємна складова у вивчення курсу географія материків і океанів.</p>			практичного заняття		
<p>Тема 24. Структура та основні завдання окремих розділів. Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення курсу. Методичні моделі навчання.</p> <p>Структура та основні завдання окремих розділів. Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення курсу. Методичні моделі навчання.</p>	Лекція, практичне заняття	[2,9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 25. Формування цілісної науково-географічної картини своєї держави при вивченні географії України. Місце курсу «Фізична географія України», як завершального у фізико-географічній підготовці школярів.</p> <p>Формування цілісної науково-географічної картини своєї держави при вивченні географії України. Місце курсу «Фізична географія України», як завершального у фізико-географічній підготовці школярів. Використання шкільного краєзнавчого музею у вивчення географії України.</p>	Лекція, практичне заняття	[3,11,16,18]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 26. Методика вивчення окремих розділів: дедуктивний метод викладання, активні форми роботи на уроках.</p> <p>Методика вивчення окремих розділів: дедуктивний метод викладання, активні форми роботи на уроках. Інтегрований потенціал уроку.</p>	Лекція, практичне заняття	[4,8,16]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 27. Методика вивчення соціально-економічної географії України і світу. Зміст, освітнє і виховне значення курсу</p> <p>Методика вивчення соціально-економічної географії України і світу. Зміст, освітнє і виховне значення курсу. Використання екскурсій на підприємствах у процесі вивчення економічної географії України і світу.</p>	Лекція, практичне заняття	[5,8,16]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 28. Методика формування основних понять економічної та соціальної географії. Прийоми роботи з цифровим матеріалом. Методика вивчення географії своєї області</p> <p>Методика формування основних понять економічної та соціальної географії. Прийоми роботи з цифровим матеріалом. Методика вивчення географії своєї області.</p>	Лекція, практичне заняття	[5,8,16]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом

Скласти типовий тематичний план вивчення географії своєї області.					
<p>Тема 29. Економічна і соціальна географія світу, проблеми взаємодії суспільства і природи: структура, зміст і завдання курсу</p> <p>Економічна і соціальна географія світу, проблеми взаємодії суспільства і природи: структура, зміст і завдання курсу. Роль економічної і соціальної географії світу у формування географічного мислення учнів.</p>	Лекція, практичне заняття	[4,15]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 30. Методика вивчення загальної характеристики світу та регіонів і країн світу</p> <p>Методика вивчення загальної характеристики світу та регіонів і країн світу. Використання уроку-конференції під час вивчення регіонів і країн світу.</p>	Лекція, практичне заняття	[3,15,17,20]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	3	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 31. Проведення тематичного оцінювання з Географії. Критерії оцінювання сучасного уроку географії, його самоаналіз.</p> <p>Проведення тематичного оцінювання з географії. Критерії оцінювання сучасного уроку географії, його самоаналіз. Нетрадиційні підходи у розвитку пізнавального інтересу на уроках географії.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,3,4,17]	Опрацювати лекційний матеріал, пройти тестування до попередніх тем	2	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 32. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів. Вимоги до методичних знань і вмінь вчителя.</p> <p>Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів. Вимоги до методичних знань і вмінь вчителя.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,3,20]	Підготовка до контрольної роботи	2	До підсумкового заняття

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бална– 100 балів протягом п'ятого семестру</p> <p>100 бална– 50 балів протягом шостого семестру та 50 балів за екзамен</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повне обґрунтоване вирішення завдань, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до вирішення конкретних завдань, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p>
-----------------------------------	--

	“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує дві контрольні роботи, одна з яких є допуском до складання іспиту. Головна мета їх – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. Основною вимогою є повні та обґрунтовані відповіді на питання, аналіз причинно-наслідкові зв'язків
Семинарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів); – оцінка за контрольну роботу (15 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).

7. Політика курсу

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».
- Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Рекомендована література

1. Гілецький Й.Р. Географія : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закладів /Й. Р. Гілецький, Р. Р. Сливка, Я. Д. Атаманюк, Р. Д. Чобан. — Харків : Вид-во «Ранок», 2017. — 208 с.
2. Гуревич Р. С. Інтерактивні технології навчання у вищому педагогічному навчальному закладі : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2013. –309 с.
3. Жемеров О. О. Актуальні проблеми методики викладання географії у загальноосвітній школі / О. О.Жемеров // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. - 2009. - Вип. 10. - С. 81-84.
4. Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Скуратович О.Я. Методика навчання географії в загальноосвітніх навчальних закладах. Посібник для вчителя. — За ред. С.Г. Коберніка. — К.: Навч. книга, 2005. — 319 с.
5. Лаврук М. М. Методика навчання географії: практична і самостійна робота студентів : нав чально-методичний посібник. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. - 136 с.
6. Лотоцька М.П. Курс лекцій з методики викладання географії у вигляді

презентацій/ М.П. Лотоцька/ Івано-Франківськ – 2016 р.

7. Лотоцька М.П. Методика викладання географії/ М.П. Лотоцька// Методичний посібник. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015 – 76 с.
8. Нагаєв, В. М. Методика викладання у вищій школі [Текст] : рек. МОН України як навчальний посібник для студентів ВНЗ / В. М. Нагаєв// Центр учбової літератури : Київ-2007 р. – 232 с.
9. Найдьонов І. М. Навчальна програма дисципліни “Методика викладання у вищій школі” (для магістрів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. — 28 с
10. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи / В. Л. Ортинський К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
11. Підоріна Л. Вплив рівня сформованості навчальної діяльності на зміст профільної освіти з географії / Л. Підоріна // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 7-8. – С.32–34.
12. Підоріна Л. Рівневе навчання у профільній школі / Л. Підоріна, Н. Гавтиленко // Красзнавство. Географія. Туризм. – 2010. – № 10. – С.4.
13. Покась Л. Методика організації та проведення семінарів на уроках фізичної географії / Л. Покась // Географія та основи економіки в школі. – 2010. – № 1. – С.15-19.
14. Покась Л. Методика проведення дискусії на уроці географії у 8 класі / Л. Покась // Географія та основи економіки в школі. – 2010. – № 2. – С.5-7.
15. Рева Н.В. Проектні технології в роботі учителя / Рева Н.В. // Географія. – 2010. – № 5. – С.8-11.
16. Самойленко В.М. Географічні інформаційні системи та технології: підручник / В.М. Самойленко – К.: Ніка-Центр, 2010. – 448 с.
17. Самойленко В.М. Створення та застосування тестів у навчанні географії / В.М. Самойленко, Л.П. Вішнікіна // Педагогіка вищої та середньої школи. – Вип. 32. – 2011. – С.15-29.
18. Стадник О.Г. Формування географічного образу країни як методичний підхід у навчанні краєзнавства / О.Г. Стадник // Географія. – 2010. – № 2. – С.2-4.
19. Топузов О.М. Комплексний навчально-методичний комплект шкільного курсу географії в системі особистісно орієнтованого навчання / О.М. Топузов, Л.П. Вішнікіна // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць, Вип. 11. – К. : Педагог. думка, 2011. – С.130–137.
20. Топузов О.М. Педагогічні технології як основа творчої діяльності вчителя географії / О.М. Топузов, Л.П. Вішнікіна // Педагогічний альманах: Зб. наук. праць. – Херсон: РІПО, 2011. – Вип. 10. – С.52-57.
21. Фаріон Л. Навчальна ігрова діяльність на уроках географії / Л. Фаріон // Географія та основи економіки в школі. – 2011. – № 7-8. – С.16-23.
22. Чащина В.О. Використання тестів із застосуванням інформаційно-комукаційних технологій на уроках географії / В.О. Чащина // Географія. – 2011. – № 2. – С. 8-11.

Викладач _____